

Notes breus

OFENSIVES

El Govern ha pres l'acord de suspendre les operacions del Mercat lliure de Valors de Barcelona. No hi ha valgut ni l'oposició del senyor Nicolau d'Olwer. El Ministre de Finances s'ha deixat influenciar per consellers parcials. El senyor Prieto ha pres una ofensiva contra una institució catalana.

La disposició contra el mercat lliure no és un cas isolat contra les finances catalanes. La suspensió del rotlló genuïnament català; al costat de les dificultats posades a l'Ajuntament de Barcelona per tal que pogués pagar el cupó de juliol i al costat d'altres dolorosos esdeveniments, significa una ofensiva cruenta contra la nostra terra. No hi val cap disfressa. Sobren totes les explicacions. És una modalitat nova però en el fons és la repetició de totes les investides que en tots els temps hem sofert de la part d'occident. Per tal de dividir-nos han llançat mantes vegades catalans contra catalans; per tal d'esporguir-nos han fet sonar els trets i han fet córrer la sang per les vies ciutadanes; per tal de fer-nos capitular inicien el bloqueig financer. Han anat contra els sentiments, han anat contra les vides, van ara contra l'economia.

En totes les ofensives que han emprés hi han hagut víctimes. Ara també. En totes però s'han hagut de convèncer, un xic tard sempre, que els atacs han donat un resultat contraproductiu.

No hi perdrien res que rectificuessin a temps i abandonessin les velles tàctiques. Ara més que mai convindria a tots que la concòrdia no fos una paraula buida; ara més que mai convé tenir l'esperit serè per a parlar i entendre'ns. Ara més que mai convé que la tempesta no es desencadeni. Que la serenitat s'imposi.

XEIX

ELS CATALANISTES REPUBLICANS DEUEN ESSER SUBSCRIPTORS DE "FOMENT"

Madrid - Barcelona

Hi ha alguns escriptors, d'aquí i d'allà, que de quan en quan, es complauen en presentar-nos, Madrid i Barcelona, com dues capitals rivals per l'hegemonia dins l'Estat espanyol, i s'entretenen en fer algunes comparacions més o menys arbitràries per a justificar llurs preferències.

Aquesta actitud és falsa i, per tant, totes les conclusions que aquests senyors puguin treure no serveixen sinó per entretenirment d'aquells lectors badoes que tot s'ho empassen de bona fe.

La pugna que hi ha entre Barcelona, que representa Catalunya, i Madrid, que manifesta l'esperit estriectament castellà, no és per rivalitat d'un mateix predomini, sinó que la primera capitaneja les forces que es rebel·len contra el jou polític i econòmic al qual des de fa segles estem sotmesos.

No cal discutir si Madrid té una cultura més densa que Barcelona, ni si la seva visió política és més sensata; n'hi ha prou en saber que Barcelona, i amb ella Catalunya, està lluitant per la seva cultura i per la reconstrucció de la seva personalitat, amb una fe i un braó que a tothom meravella. Que aquest esforç no es deu a la protecció del presupost de cap Estat, sinó que es nodreix de l'entusiasme dels catalans.

Els que estan acostumats a treballar per la pàtria, pagant, però, l'Estat, no poden capir aquesta actuació nostra, ni mai podran comprendre la nostra psicologia. Al seu esperit messianista i buròcrata, s'hi oposa el nostre temperament individualista i iconoclaste.

Els homes de Catalunya no tenen la protecció per part del presupost de l'Estat; amb tot, però, el que ens manca ho guanyem en què damunt de nosaltres no pesa el feixue pes d'una història tant brillant com perjudicial. Això fa que els nostres homes puguin actuar amb molt més desembaràs i prendre en cada moment una actitud molt més adient al fet concret, que no pas els homes de Madrid.

***

Es incomprendible que Gaziol pugui dir que el sentit polític constructiu hagi passat a Madrid, i que aquest sentit l'encarni Lerroux. Només cal recordar la història d'aquest polític, d'una vacuïtat esfereïdora, per convèncer al més escèptic que no pot ésser l'home que ha d'estructurar aquest nou estat de coses.

Si analitzéssim els principals problemes plantejats al nostre poble —qüestió catalana, social i religiosa— veuríem que el partit de Lerroux no presenta cap garantia, i és seguríssim que de donar-li la direcció de Govern es plantejarien seguidament una sèrie de conflictes greus entre el poble i el Govern, les conseqüències dels quals no poden ésser previstes.

En canvi, l'Esquerra Catalana, ha sabut incloure dins son programa una sèrie de solucions, que al nostre entendre, són les que més s'apropen a les necessitats polítiques, econòmiques i socials del nostre poble. Si a tot això hi afegim la sèrie d'homes provats que té al seu capdavant els quals mereixen la confiança d'una nombrosa majoria, no compremem com pot dir-se que les eleccions del vint-i-vuit fossin una torrentada per a Catalunya i pluja suau per a Madrid.

Per nosaltres les eleccions del dia 28 representen per Catalunya el sentit just i pràctic de les necessitats del moment, així com del que caldria realitzar per a vèncer tots els obstacles que ens ha posat una llarguíssima monarquia embrutidora; i per Madrid pot representar la manifestació d'aquell atavisme de les gestes tant heroïques com inútils dels seus avant-passats, a les quals devem tots els desastres de la nostra història.

La Comissió Delegada de Reus de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, ha obert al seu domicili social del Centre de Lectura, unes oficines lingüístiques que adaptaran al català els rètols, impresos, llegendes, etc., dels comerços i indústries bues ho sol·licitin.

Improvisacions

L'EIXOPLUC. — La por és un fenomen psicològic que no hem de definir nosaltres, i menys encara el de la por col·lectiva que en aquests moments planteja a Catalunya un problema que pot conduir-nos a una veritable catàstrofe. Les causes originàries d'aquesta inquietud, són tan complexes, que no poden catalogar-se. Val més que en comentem els efectes, per tal que el comentari i el raonament puguin satisfer el nostre anhel de contribuir a bandejar dels esperits les ombres que els entelen.

Cada un de nosaltres, en aquestes hores de tristesa i de responsabilitat, deu fer examen de consciència, per tal d'escatir la part de culpa que, per acció o per omisió, ens correspon.

La tolerància estúpida amb què el país va assistir a tots els esdeveniments del període de la dictadura, per un costat, i l'ambició sense frè d'un gran nombre d'homes de negocis que feren incursió en el camp de l'economia pública i privada, creà una ficció. Aquesta ficció, que es formà lentament, devia ésser reduïda a realitat amb la mateixa lentitud, quan menys, amb què fou creada.

L'opinió pública, víctima de la malura del pànic, no ho ha tingut en compte, i en precipitar-se follament a voler veure el que hi havia darrera de la daurada apariència, ha sorgit el conflicte dolorós que ens angunieja. Aturem-nos. No repetim l'experiència. Acceptem com a cosa indiscutible que tot el que resta en peu és real, puix que el que ho sigui o deixi d'ésser-ho dependeix exclusivament de la nostra voluntat. I la nostra voluntat deu ésser conservadora de tot el que són puntals de l'economia, puix que si els puntals es sostenen, sota la volta que ells aguanten hi podran trobar eixopluc fins els que s'han quedat al ras.

No per l'afany d'uns quants que volen cobrir-se amb un tros de pilar, hem de tirar l'edifici a terra.

IGNOT